

**ROCZNY PROGRAM WSPÓŁPRACY
GMINY I MIASTA CZERWIONKA-LESZCZYNY
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI
PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO
NA 2016 ROK**

Wstęp

Celem głównym Roczno Programu Współpracy, zwanego dalej „programem” jest kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego i rozwiązywanie problemów społecznych w środowisku lokalnym, poprzez budowanie i umacnianie partnerstwa między administracją samorządową a organizacjami pozarządowymi.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych, którymi są:

1. Integracja i wzrost poziomu aktywności, świadomości społecznej, przedsiębiorczej i obywatelskiej wśród mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem ludzi młodych, budowanie poczucia odpowiedzialności za wspólnotę lokalną i regionalną.
2. Wzrost znaczenia partnerów społecznych w realizacji zadań publicznych przez samorząd lokalny.
3. Integracja podmiotów branżowych realizujących różne inicjatywy w sferze zadań publicznych.
4. Wsparcie i wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych służące ich rozwojowi i lepszemu przygotowaniu do współpracy z Gminą w zakresie realizacji zadań publicznych dla osiągnięcia ważnych celów społecznych.
5. Efektywniejsze zarządzanie społecznościami lokalnymi, poprzez rozpoznanie i zaspokajanie ich potrzeb.
6. Odciążenie i uzupełnianie działań jednostek samorządowych w zakresie, w jakim nie są one w stanie realizować niektórych zadań publicznych przez własne struktury.
7. Efektywniejsze zarządzanie finansami samorządu, przez dystrybuowanie środków z budżetu samorządowego na realizację zadań, realizacja zadań publicznych taniej i bliżej mieszkańców.
8. Prowadzenie nowatorskich i bardziej efektywnych działań na rzecz mieszkańców.

Wyżej wymienione cele nawiązują do Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny na lata 2014 – 2020, które określono w Uchwale Nr XLVII/622/14 Rady Miejskiej w Czerwionce-Leszczynach z dnia 26 września 2014 r.

**Rozdział I
Postanowienia ogólne**

1. W terminie od 5 października 2015 r. do 19 października 2015 r. projekt Roczno Programu Współpracy na 2016 rok poddany został konsultacjom z Gminną Radą Działalności Pożytku Publicznego na terenie Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny i organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r., o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm.) w celu poznania ich opinii zgodnie z Uchwałą Nr IX/138/15 z dnia 26 czerwca 2015 roku Rady Miejskiej w Czerwionce-Leszczynach w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalność pożytku publicznego i organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r., o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz.

- 1118 z późn. zm.), projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz. Woj. Śl., poz. 3888 z dn. 15 lipca 2015 roku),
2. Program określa cele, zasady, formy współpracy Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 Ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm.).
 3. Program przedstawia priorytetowe obszary i zadania publiczne, które będą przedmiotem w/w współpracy, formy ich realizacji oraz planowaną na ich realizację wysokość środków z budżetu Gminy i Miasta. Program określa również tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartym konkursie ofert.
 4. Ilekroć w niniejszym Programie jest mowa o:
 - 1) Ustawie – rozumie się przez to ustawę z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm.);
 - 2) Organizacjach – rozumie się przez to organizacje pozarządowe, osoby prawne i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 Ustawy;
 - 3) Konkursie – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 i art. 12 oraz 13 Ustawy;
 - 4) Działalności pożytku publicznego – należy przez to rozumieć działalność społecznie użyteczną określoną w art. 4 ustawy, prowadzoną przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 Ustawy;
 - 5) Gminie – należy przez to rozumieć Gminę i Miasto Czerwionka-Leszczyny;
 - 6) Dotacji - należy przez to rozumieć dotację w rozumieniu art. 126, 127, 221 i 251 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r., o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2013 roku poz. 885 z późn. zm.);
 - 7) Zadaniach w obszarach współpracy – należy przez to rozumieć wybrane zadania z zakresu zadań własnych gminy, określane corocznie w programie w celu zlecenia ich realizacji w drodze konkursu – do realizacji organizacjom pozarządowym i podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego;
 - 8) Wkładzie własnym finansowym – należy przez to rozumieć środki finansowe nie stanowiące dotacji, zaangażowane w realizację zadania, których dysponentem jest organizacja;
 - 9) Niefinansowym wkładzie własnym osobowym (wolontariat) - należy przez to rozumieć, odpowiadające świadczeniu pracy na rzecz realizowanego zadania, udokumentowane ochotnicze i bez wynagrodzenia, świadczenie wolontariusza na zasadach określonych w ustawie;
 - 10) Niefinansowym wkładzie własnym rzeczowym – należy przez to rozumieć nie powodujące kosztów finansowych, udokumentowane wykorzystanie na potrzeby realizacji zadania, zasobów rzeczowych organizacji lub partnera.

Rozdział II

Zasady współpracy

Program opiera się na sześciu podstawowych zasadach współpracy:

1. Zasada pomocniczości – oznacza, że gmina udziela pomocy organizacjom pozarządowym w niezbędnym zakresie, uzasadnionym potrzebami wspólnoty samorządowej, a organizacje zapewniają ich wykonanie w sposób ekonomiczny, profesjonalny i terminowy.
2. Zasada suwerenności stron – oznacza, że stosunki pomiędzy gminą a organizacjami pozarządowymi kształtowane są z poszanowaniem wzajemnej autonomii i niezależności działalności statutowej. Strony nie narzucają sobie nawzajem zadań, mogą natomiast zgłaszać wzajemne propozycje i deklaracje oraz gotowość wysłuchania propozycji drugiej strony.
3. Zasada partnerstwa – oznacza, że współpraca pomiędzy gminą a organizacjami pozarządowymi oparta jest na równości stron, obopólnych korzyściach, woli wzajemnych działań, współdziałaniu na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów, m.in.: uczestnictwie organizacji w rozeznawaniu i definiowaniu problemów mieszkańców gminy, sugerowaniu zakresu współpracy, proponowaniu

standardów usług świadczonych przez organizację.

4. Zasada efektywności – oznacza, że gmina udziela pomocy organizacjom pozarządowym w celu prowadzenia nowatorskich i bardziej efektywnych działań, a przy zlecaniu organizacjom pozarządowym zadań publicznych dokonuje wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, wspólnie dążąc do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych, tj.: w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, w sposób umożliwiający terminową realizację zadań, w wysokości wynikającej z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.
5. Zasada uczciwej konkurencji – Oznacza równorzędne traktowanie wszystkich, odpowiednio przygotowanych podmiotów ubiegających się o realizację zadań publicznych, m.in. poprzez publiczne i ogólnodostępne ogłaszanie założeń określających realizację zadania publicznego oraz stosowanie takich samych kryteriów oceny zgłoszonych ofert konkurujących podmiotów.
6. Zasada jawności – oznacza, że partnerzy współpracy wzajemnie udostępniają sobie pełną i prawdziwą informację na temat obszarów swojego działania, które są istotne z punktu widzenia budowania wysokiej jakości partnerstwa i potrzeby budowania wzajemnego zaufania. Informacja powinna być udostępniana w dostosowanych formach zarówno pod względem łatwości dostępu, zrozumiałej formy oraz adekwatnej treści.

Rozdział III **Formy współpracy**

Współpraca z Organizacjami przybiera formy finansowe, pozafinansowe oraz patronatów.

1. Współpraca finansowa Gminy z Organizacjami prowadzona jest w formie wspierania lub powierzenia wykonania zadań publicznych,
2. Pozafinansowe formy współpracy Gminy z Organizacjami:
 - 1) współpraca pozafinansowa w zakresie tworzenia polityk publicznych:
 - a) kontynuacja modelu współpracy wypracowanego w ramach projektu pn. „Wspólnie znaczy lepiej – System pracy organizacji pozarządowych i administracji w Czerwionce-Leszczyńach”
 - b) konsultowanie z Organizacjami projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych Organizacji zgodnie z zasadami konsultacji określonymi w Uchwale Nr IX/138/15 z dnia 26 czerwca 2015 roku Rady Miejskiej w Czerwionce-Leszczyńach w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego i organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r., o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm.), projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz. Woj. Śl., poz. 3888 z dn. 15 lipca 2015 roku),
 - c) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków.
 - 2) współpraca pozafinansowa w zakresie realizacji zadań publicznych:
 - a) możliwość udostępniania na preferencyjnych warunkach obiektów gminnych dla przedsięwzięć obejmujących zadania publiczne, realizowanych przez Organizacje, w tym szczególnie przez podmioty ekonomii społecznej (PES);
 - b) pomoc w nawiązywaniu partnerstw w realizacji zadań publicznych instytucji publicznych i PES.
 - 3) infrastruktura współpracy, tworzenie warunków do społecznej aktywności:
 - a) wsparcie merytoryczne i infrastrukturalne organizacji w ramach zadań realizowanych przez Centrum Organizacji Pozarządowych;
 - b) współorganizowanie imprez o charakterze integrującym organizacje pozarządowe, mieszkańców oraz samorząd gminny, w tym min.: Festiwal Organizacji Pozarządowych, Dzień Wolontariusza, itp.;
 - c) wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji kampanii informacyjno-promocyjnej

służącej przekazywaniu darowizn na rzecz organizacji realizujących cele pożytku publicznego poprzez promowanie odliczenia 1% ulgi podatkowej od dochodu podatnika w deklaracji rocznej.

3. Patronaty Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny są przyznawane na następujących zasadach:
 - a) objęcie Patronatem honorowym jest wyróżnieniem podkreślającym szczególny charakter wydarzeń lub przedsięwzięć bezpośrednio związanych z promocją, rozwojem i funkcjonowaniem gminy i miasta,
 - b) patronat honorowy Burmistrza może być przyznany wydarzeniom lub przedsięwzięciom, które mają zasięg, rangę i znaczenie międzynarodowe, ogólnopolskie, ponadregionalne oraz lokalne, a jego realizacja służy promocji lub kreowaniu pozytywnego wizerunku gminy i miasta,
 - c) objęcie przez Burmistrza patronatu honorowego nie oznacza deklaracji wsparcia finansowego lub organizacyjnego ze strony Gminy dla organizatora,
 - d) szczegółowe zasady przyznawania patronatów honorowych przez Burmistrza zostaną określone w odrębnym regulaminie.
4. Zlecenie do realizacji zadań publicznych może nastąpić w innym trybie niż otwarty konkurs ofert, jeżeli dane zadania można realizować efektywniej w inny sposób, określony w odrębnych przepisach, w szczególności poprzez zakup usług na zasadach i w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych, tzw. społecznie odpowiedzialnych zamówieniach publicznych.
5. Organizacje mogą z własnej inicjatywy złożyć wnioski o realizację zadania publicznego, zgodnie z art. 12 Ustawy.
6. Na podstawie oferty realizacji zadania publicznego złożonej przez organizacje pozarządowe, Gmina może zlecić tej organizacji z pominięciem otwartego konkursu ofert, realizację zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym zgodnie z art. 19 a Ustawy.
7. Na podstawie wniosku o realizację zadania publicznego Gmina może zlecić mieszkańcom bezpośrednio lub za pośrednictwem organizacji pozarządowych realizację inicjatywy lokalnej zgodnie z art. 19 b Ustawy.
8. Zlecenie organizacjom przez Gminę realizacji zadań publicznych może mieć charakter wieloletniej współpracy.

Rozdział IV

Przedmiot i zakres współpracy

1. Przedmiotem współpracy Gminy i Miasta z Organizacjami jest realizacja zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust.1 Ustawy, a stanowiących zadania własne gminy.
2. Wykaz planowanych zadań publicznych na 2016 rok, opracowany został we współpracy i po przeprowadzeniu konsultacji z Organizacjami oraz na podstawie wcześniejszych doświadczeń współpracy. Priorytetowe zadania publiczne zawarte są w Rozdziale V.
3. Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań publicznych objętych niniejszym programem określa się na poziomie 540 000 zł. Kwota ta może ulec zmianie. Ostateczną wysokość środków przeznaczonych na realizację programu określi Uchwała Budżetowa na 2016 rok.
4. Dotacje, o których mowa w ust. 2, nie mogą być wykorzystane na:
 - a) przedsięwzięcia, które są dofinansowane z budżetu gminy lub jej funduszy celowych na podstawie przepisów szczególnych;
 - b) pokrycie deficytu zrealizowanych wcześniej przedsięwzięć oraz refundacje kosztów;
 - c) zakup nieruchomości;
 - d) działalność gospodarczą podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego;
 - e) udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym lub prawnym na działalność polityczną;
5. W ramach dotacji możliwe jest sfinansowanie kosztów administracyjnych w wysokości do 25% udzielonej dotacji. Koszty administracyjne nie obejmują wynagrodzenia koordynatora.
6. W szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe jest sfinansowanie kosztów zakupu sprzętu komputerowego i audiowizualnego, jeżeli ich zakup bezpośrednio związany jest z merytoryczną

realizacją zadania. Koszt zakupu nie może przekroczyć 15% wartości finansowej zadania.

7. Tryb przyznawania dotacji, sposób jej rozliczenia oraz sposób kontroli i oceny wykonania zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym i podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego określa ustawa.
8. Wzory dokumentów związanych z realizacją programu określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 6, poz. 25 z 2011 roku).
9. Przyznanie dotacji w formie wspierania ma miejsce tylko w przypadku wniesienia przez organizację nie mniej niż 10 % wkładu własnego w całkowitym koszcie realizacji zadania, przy czym co najmniej połowę w postaci finansowej.
10. Do oceny ofert złożonych w ramach ogłoszonego konkursu Burmistrz Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny powołuje Komisję Konkursową.

Rozdział V

Wykaz planowanych do realizacji zadań publicznych w roku 2016

Gmina i Miasto Czerwionka-Leszczyny zleca do realizacji organizacjom pozarządowym i podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 Ustawy, w formie wspierania następujące zadania publiczne:

1. Zadania w zakresie ochrony i promocji zdrowia: Zadania realizowane w ramach tych działań wynikają z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny na 2016 rok,
 - a) organizacja programów profilaktycznych wraz z formami wypoczynku dla dzieci i młodzieży, poprzez realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, na rzecz propagowania trzeźwego stylu życia.
 - b) prowadzenie konsultacji w zakresie wsparcia i pomocy dzieciom z problemami uzależnień,
 - c) zwiększenie świadomości zdrowotnej mieszkańców, poprzez działania z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej.
2. Zadania w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:
 - a) organizacja dla mieszkańców gminy integracyjnych imprez kulturalnych,
 - b) kultywowanie tradycji regionalnych.
3. Zadania w zakresie ratownictwa i ochrony ludności:
 - a) organizacja przedsięwzięć i programów w zakresie przygotowania młodzieży do zapoznania się z prowadzeniem ratownictwa przeciwpożarowego i ochrony ludności przed zagrożeniami pożarowymi. Prowadzenie zajęć szkoleniowych w tym zakresie, zawodów itp.
 - b) upowszechnianie wiedzy i umiejętności z zakresu sposobu ochrony przed zagrożeniami,
 - c) działania w zakresie ochrony życia, zdrowia i mienia mieszkańców.
4. Zadania w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:
 - a) organizacja imprez w zakresie kultury fizycznej dla mieszkańców gminy, zarówno na terenie gminy, jak i poza jej granicami;
 - b) organizacja turniejów i zajęć rekreacyjnych dla mieszkańców gminy, za wyjątkiem przygotowań i startów w rozgrywkach ligowych.
5. Zadania w zakresie polityki społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu:
 - a) organizacja przedsięwzięć mających na celu pomoc rodzinom najuboższym z terenu gminy,
 - b) organizacja przedsięwzięć mających na celu zapewnienie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania dla osób bezdomnych z terenu gminy.,
 - c) działania aktywizujące osoby starsze w formie m.in. warsztatów, spotkań i wyjazdów integracyjnych.
6. Zadania w zakresie działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1 – 32:
 - a) prowadzenie Centrum Organizacji Pozarządowych,

- b) przekazanie środków organizacjom na wkład własny do realizowanych projektów programów finansowanych z funduszy zewnętrznych,
- c) wspieranie aktywności społecznej i obywatelskiej wśród ludzi młodych, w szczególności rozwój wolontariatu

Przedstawiony katalog priorytetowych zadań przeznaczonych do realizacji w 2016 roku nie wyłącza możliwości wspierania lub powierzenia podmiotom programu innych zadań pozostających w zakresie zadań publicznych gminy określonych w art. 4 Ustawy.

Rozdział VI

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

1. Komisje konkursowe powoływane są w drodze zarządzenia przez Burmistrza Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny w celu opiniowania ofert złożonych przez Organizacje w ramach ogłoszonych przez Gminę na podstawie Ustawy otwartych konkursów ofert.
2. W skład komisji konkursowych wchodzi osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 Ustawy.
3. Komisja konkursowa może działać bez udziału osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 Ustawy, jeżeli spełnione są przesłanki określone w art. 15 ust. 2 da Ustawy.
4. Komisja wypracowuje stanowisko, po zebraniu indywidualnych opinii wobec wszystkich ofert i przedstawia je w formie listy rankingowej ofert z przypisaną im oceną punktową i propozycją wysokości przyznania dotacji.
5. Ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji dokonuje Burmistrz.
6. W przypadku, kiedy organizacje otrzymały dotację w wysokości niższej niż wnioskowana, jednak nie mniej, niż 80% kwoty wnioskowanej, dokonuje się uzgodnień, których celem jest doprecyzowanie warunków i zakresu realizacji zadania. Wprowadzone zmiany nie mogą obniżyć wartości merytorycznej projektu i jego założonych efektów.

Rozdział VII

Ocena realizacji programu i sposób tworzenia kolejnych rocznych programów

1. Burmistrz dokonuje kontroli i oceny realizacji zadania wspieranego lub powierzonego Organizacji na zasadach określonych w ustawie.
2. Mierniki efektywności programu są oparte na informacjach dotyczących jego realizacji w ciągu ostatniego roku, a w ocenie realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi stosowane będą następujące kryteria:
 - 1) wysokość zaplanowanych, przydzielonych i rozliczonych środków oraz dokonane zwroty;
 - 2) wielkość własnego finansowego i niefinansowego udziału organizacji pozarządowych w realizacji projektów;
 - 3) ogólna liczba organizacji składających oferty, liczba złożonych ofert, liczba odrzuconych ofert, liczba zawartych umów;
 - 4) ilość osób objętych poszczególnymi projektami;
 - 5) ocena stopnia realizacji zakładanych rezultatów zadań przedstawionych w składanych przez stowarzyszenia ofertach ze szczególnym uwzględnieniem sprawozdawczości Centrum Organizacji Pozarządowych;
 - 6) problemy we współpracy z organizacjami pozarządowymi, np. wydane decyzje Burmistrza o zwrot dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, wezwania Komisji o złożenie sprawozdania lub uzupełnienie nieprawidłowości w sprawozdaniach;
 - 7) pozafinansowa pomoc, w tym przekazane lokale na preferencyjnych warunkach lub wynajem lokali;

- 8) szkolenia, ilość osób uczestniczących, wartość bezpłatnych szkoleń;
 - 9) ilość przeprowadzonych kontroli w miejscu realizacji zadań publicznych;
 - 10) liczba wolontariuszy biorących udział w realizacji zadań publicznych.
3. Sprawozdanie z realizacji programu w oparciu o wymienione wyżej kryteria należy przedstawić Radzie Miejskiej i zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie określonym w Ustawie.

Rozdział VIII

Postanowienia końcowe

1. Realizacja programu nastąpi w okresie od 1.01.2016 roku do 31.12.2016 roku.
2. Zmiany niniejszego programu wymagają formy przyjętej dla jego uchwalenia.